

Ekonomicko-správní fakulta MU v Brně

**Seminární práce z předmětu: „Pojistná ekonomika“
JS 2004/2005**

Téma: Analýza technických rezerv v životním a v neživotním
pojištění

Vypracovaly: Dagmar Linnertová
Renata Turečková

Obsah

Úvod, pojmy	3
Druhy technických rezerv v životním a v neživotním pojištění	4
Rezerva na nezasloužené pojistné	4
Rezerva na pojistná plnění	4
Rezerva na prémie a slevy	5
Vyrovnávací rezerva	5
Rezerva pojistného životních pojištění	6
Rezerva na životní pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník	6
Rezerva pojistného neživotních pojištění	6
Jiné rezervy	6
Daňové aspekty technických rezerv v pojišťovnictví	7
Zásady stanovení výše technických rezerv	7
Vývoj technických rezerv pojišťoven	8
Finanční umístění rezerv	8
Skladba finančního umístění a limity	9
Skladba finančního umístění vybraných pojišťoven	11
Závěr, literatura	12

Úvod

Komerční pojišťovna je povinna vytvářet technické rezervy k financování závazků z provozované pojišťovací nebo zajišťovací činnosti, které jsou pravděpodobné nebo jisté, ale nejistá je jejich výše nebo okamžik, ke kterému vzniknou.

Tvorbu a použití technických rezerv upravuje zákon o pojišťovnictví. O každé technické rezervě se účtuje odděleně od ostatních závazků pojišťovny. Výkaz o tvorbě a výši technických rezerv a skladbě finančního umístění aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy, musí komerční pojišťovna předložit ministerstvu vždy ke 30. červnu a 31. prosinci běžného roku, a to ve lhůtě do 60 dnů po uvedeném datu.

Cílem naší seminární práce bylo analyzovat technické rezervy pojišťoven v oblasti životního i neživotního pojištění. Dále bychom chtěly popsat zásady, kterými se pojišťovna při tvorbě těchto rezerv řídí. S problematikou tvorby rezerv souvisí také finanční umístění rezerv do jednotlivých finančních instrumentů. Dalším naším cílem tedy bude analyzovat skladbou finančního umístění pojišťoven a charakterizovat omezení, kterými se pojišťovna při této činnosti musí řídit.

Pojmy

Finanční umístění

Je součástí pojišťovací činnosti komerční pojišťovny a znamená nakládání s aktivy, jejichž zdrojem jsou technické rezervy.

Technická úroková míra

Zaručený podíl na výnosech finančního umístění v životním pojištění. V současné době je její výše max. 2.4%.

Technické rezervy

Jedná se o speciální peněžní prostředky pojišťovny, které slouží jako cizí zdroje krytí závazků, jež vyplývají z uzavřených a spravovaných pojistných smluv. Tvoří se z předepsaného pojistného klientů.

Pojišťovna, která provozuje činnost v jednom nebo více pojistných odvětví je podle zákona povinna vytvářet tyto technické rezervy pro případ neživotního pojištění:

- rezervu na nezasloužené pojistné (dříve rezerva na pojistné jiných období),
- rezervu na pojistná plnění,
- rezervu na prémie a slevy,
- vyrovnávací rezervu (dříve rezerva na vyrovnání mimořádných rizik),
- rezervu pojistného neživotních pojištění,
- jiné rezervy.

Je-li provozována pojišťovací činnost v jednom nebo ve více pojistných odvětvích životních pojištění, vytváří pojišťovna tyto technické rezervy:

- rezervu na nezasloužené pojistné,
- rezervu na pojistná plnění,
- rezervu pojistného životních pojištění,
- rezervu na prémie a slevy,
- rezervu životních pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník (dříve rezerva na úhradu závazků z finančního umístění jménem pojištěných),
- rezervu na splnění závazků z použité technické úrokové míry,
- jiné rezervy.

Významné je zejména, že do výčtu technických rezerv byly zavedeny „jiné rezervy“, což v praxi umožní pojišťovnám žádat ministerstvo i o povolení jiné, dosud neuvedené, rezervy.

Rezerva na nezasloužené pojistné

Tvoří se jak u životních, tak i u neživotních pojištění. Výše této rezervy odpovídá části předepsaného pojistného, která časově souvisí s následujícím účetním obdobím a stanoví se jako souhrn těchto částí pojistného vypočítaný podle jednotlivých pojistných smluv.

Rezerva na pojistná plnění

Rezerva na pojistná plnění u životních i neživotních pojištění je určena ke krytí závazků z pojistných událostí:

- a) hlášených v běžném účetním období, ale do konce tohoto období nezlikvidovaných,
- b) do konce běžného období vzniklých ale nenahlášených.

Výše rezervy na pojistná plnění škod vzniklých, hlášených, ale nezlikvidovaných se stanoví obvykle jako souhrn nákladů na pojistná plnění vypočítaných pro jednotlivé pojistné události. Výše rezervy na pojistná plnění škod vzniklých, ale v tomto období nehlášených se stanoví obvykle matematicko-statistickou metodou.

Rezerva na pojistné plnění obsahuje i hodnotu veškerých odhadnutelných interních a externích nákladů souvisejících s likvidací pojistné události.

Tato rezerva je snížena o hodnotu návratných regresů uplatněných vůči dlužníkovi (viníkům pojistných událostí), případě vůči jiným pojišťovnám z titulu pojištění odpovědnosti za škodu.

Rezerva na prémie a slevy

Tvoří se v souladu s pojistnými smlouvami. Tato rezerva se používá ke krytí nákladů na prémie a slevy poskytnuté v souladu s pojistnými smlouvami. Je-li součástí dohodnutého pojistného plnění ze životního pojištění i podíl na výnosech nebo zisku z finančního umístění, zahrnuje tvorba rezervy na prémie a slevy na vrub nákladů i ty částky výnosu nebo zisku určené pro tento účel, které nejsou zahrnuty v rezervě pojistného životních pojištění. V případě neživotního pojištění vzniká rezerva na prémie a slevy tehdy, je-li pojišťovna povinna v případě příznivého škodního průběhu vyplatit část pojistného vztahujícího se k běžnému účetnímu období.

Rezerva na prémie a slevy se při provozování zajišťovací činnosti tvoří pouze tehdy, existuje-li pro ni na základě zajištění smlouvy důvod.

Vyrovňovací rezerva

Tvoří se k pojištění úvěru a pojištění záruky (kauce) a dále k těm odvětvím neživotních pojištění, u kterých dochází k výkyvům ve škodném poměru způsobeným skutečnostmi nezávislými na vůli pojišťovny, a je určena na vyrovnávání zvýšených nákladů na pojistná plnění, které vznikly z titulu těchto výkyvů. Tvorba a čerpání těchto rezerv je v souladu s vyhláškou č. 303/2004 Sb.

Tato vyhláška stanovuje metodu a kritéria pro zjištění výše vyrovnávací rezervy, částek její tvorby, čerpání a dále maximální hranici pro vybraná odvětví neživotního pojištění (pojištění úvěru, pojištění škod na majetku způsobených požárem, výbuchem, vichřicí, případně jinými přírodními živly, jadernou energií, sesuvem půdy, krupobitím nebo mrazem) a pojištění záruky (kauce).

Škodným poměrem se rozumí poměr mezi čistým pojistným plněním a čistým zaslouženým pojistným. Čistým pojistným plněním je ta část pojistných plnění, která připadne na vrub pojistitele, tj. po postoupení zajišťovně části pojistných plnění předepsaných k výplatě, upravených o čistou změnu stavu rezervy na pojistná plnění za sledované období a za příslušná pojistná odvětví. Čistým zaslouženým pojistným je objem předepsaného hrubého pojistného očištěného o částky postoupené zajišťovně za sledované období a příslušná pojistná odvětví, upravený o změnu netto stavu rezervy na nezasloužené pojistné, tj. po odpočtu části postoupené zajišťovně, za tato pojistná odvětví. Sledovaným obdobím se rozumí období nejméně 5 po sobě jdoucích let. Trvá-li činnost pojišťovny méně než 5 let, je sledovaným obdobím celá doba její činnosti.

Výkyvem se pro účely tohoto zákona rozumí takový stav, kdy za sledované období škodný poměr překročí horní mez stanovenou ministerstvem vyhláškou.

Od další tvorby vyrovnávací rezervy se upustí, dosáhne-li její výše maximální hranice, kterou stanoví ministerstvo vyhláškou. Od tvorby této rezervy se upustí i u těch pojistných odvětví, jejichž podíl na čistém pojistném za všechna odvětví neživotních pojištění, která pojišťovna provozuje, klesne ve sledovaném období pod 4% a zároveň objem netto pojistného z tohoto pojistného odvětví nepřesáhne ani v jednom roce za sledované období částku 1 000 000 Kč.

Vyrovňovací rezerva se při provozování zajišťovací činnosti tvoří pouze tehdy, existuje-li pro ni na základě zajištění smlouvy důvod.

Rezerva pojistného životních pojištění

Výše rezervy se vypočítává podle jednotlivých smluv životních pojištění a je určena ke krytí budoucích závazků ze životních pojištění. Při výpočtu se používá stejných statistických dat a téže úrokové míry, jichž bylo použito při výpočtu sazeb pojistného.

Rezerva pojistného životních pojištění představuje hodnoty závazků pojišťovny vypočtené pojistně matematickými metodami včetně již přiznaných podílů na zisku (podílů na přebytcích pojistného) a rezerv nákladů spojených se správou pojištění, a to po odpočtu hodnoty budoucího pojistného.

Záporné hodnoty rezerv pojistného jednotlivých životních pojištění vznikající v důsledku použití pojistně matematické metody se nahrazují nulovými hodnotami.

Maximální výši technické úrokové míry a postup, kterým se určí, stanoví ministerstvo vyhláškou. Použitá technická úroková míra však nesmí přesáhnout výnos z aktiv vypočítaný způsobem, který je potvrzen odpovědným pojistným matematikem.

Jestliže současný nebo předpokládaný výnos aktiv pojišťovny nepostačuje k úhradě závazků pojišťovny vyplývajících z použité technické úrokové míry, je pojišťovna povinna vytvořit technickou rezervu, určenou ke splnění těchto závazků. Způsob výpočtu výše této technické rezervy je pojišťovna povinna předložit ke schválení Úřadu státního dozoru v pojišťovnictví a penzijním připojištění, jakmile zjistí nedostatečnost výnosu aktiv.

Rezerva na životní pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník

Tato rezerva je určena na krytí závazků pojišťovny vůči pojištěným u těch odvětví životních pojištění, kdy na základě pojistné smlouvy investiční riziko nese pojistník.

Výše rezervy se stanoví jako souhrn závazků vůči pojištěným ve výši hodnoty jejich podílů na umístěných prostředcích pojistného z jednotlivých smluv životních pojištění, a to podle zásad obsažených v pojistných smlouvách.

Rezerva pojistného neživotních pojištění

Vytváří se k těm pojistným odvětvím, u kterých se pojistné stanovuje podle vstupního věku (např. úrazové pojištění apod.), tj. rozdílu mezi kalendářním rokem počátku pojištění a kalendářním rokem narození pojištěného, a pohlaví pojištěného nebo pouze podle vstupního věku pojištěného.

Rezerva pojistného neživotních pojištění představuje hodnoty závazků pojišťovny vypočtené pojistně matematickými metodami včetně již přiznaných podílů na zisku (podílů na přebytcích pojistného) nebo smluvních nároků na vrácení pojistného a rezerv nákladů spojených se správou pojištění, a to po odpočtu hodnoty budoucího pojistného.

Výše rezervy pojistného neživotních pojištění se vypočítává pojistně matematickými metodami za použití stejných statistických dat a stejných pojistně technických parametrů jako při stanovení pojistného.

Jiné rezervy

Tato rezerva umožňuje, aby pojišťovna požádala ministerstvo financí o povolení jiné, dosud neuvedené, rezervy.

Mezi tyto rezervy můžeme zařadit rezervu za ručení za závazky České kanceláře pojistitelů.

Daňové aspekty technických rezerv v pojišťovnictví

Z technických rezerv v pojišťovnictví se s výjimkou rezervy na nezasloužené pojistné pro účely zjištění základu daně z příjmů uznává tvorba rezerv, které jsou výdajem (nákladem) vynaloženým na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a to tvorba:

- rezerv na neživotní pojištění ve výši, která nesmí překročit objem závazků vypočtený metodami pojistné matematiky stanovenými zákonem o pojišťovnictví,
- rezerv na životní pojištění ve výši, která nesmí překročit objem závazků vypočtený metodami pojistné matematiky stanovenými zákonem o pojišťovnictví a vyplývající ze životních pojištění splatných podle uzavřených pojistných smluv.

Zásady stanovení výše technických rezerv v případě životního pojištění

Při určení výše technických rezerv se postupuje podle těchto zásad:

1. výpočet technických rezerv musí být proveden pomocí dostatečně opatrného pojistně-matematického ohodnocení, při kterém se zohlední všechny budoucí závazky stanoveny smluvními pojistnými podmínkami pro každou jednotlivou pojistnou smlouvu, včetně:
 - všech zaručených výnosů související s odkupem pojištění (odkupného),
 - prémie, na které vznikl nárok, bez ohledu na to, jak jsou tyto prémie charakterizovány,
 - všech možností, které má pojistník v souladu s pojistnými podmínkami,
 - nákladů, včetně provizí,při současném zohlednění budoucího splatného pojistného;
2. je povoleno používat retrospektivní metodu, je ale nutné zajistit, že výsledná výše technické rezervy není nižší, než výše technické rezervy vypočítaná za použití prospektivní metody výpočtu. Retrospektivní metody výpočtu je využito i v případě, že prospektivní metody nemůže být pro daný typ pojistné smlouvy použito;
3. metoda výpočtu technické rezervy musí být obezřetná i k metodě ohodnocení aktiv, která jsou touto rezervou krytá. Nesmí docházet k nadhodnocení aktiv;
4. výše technické rezervy se stanoví pro každou pojistnou smlouvu zvlášť;
5. pokud je zajištěna hodnota související s odkupem pojištění tzv. odkupného, nesmí být zaručená hodnota odkupného vyšší, než je v daném okamžiku výše technické rezervy pro danou pojistnou smlouvu;

Zásady stanovení výše technických rezerv v případě neživotního pojištění

1. rezervy pojistného neživotního pojištění se vytvářejí k těm pojistným odvětvím, u kterých se pojistné stanovuje podle vstupního věku nebo pohlaví pojištěného;
2. rezerva představuje hodnoty závazků pojišťovny vypočtené pojistně matematickými metodami včetně jich přiznaných podílů na zisku nebo smluvních na vrácení pojistného za rezerv nákladů spojených se správou pojištění, a to po odpočtu hodnoty budoucích závazků;
3. výše rezervy pojistného neživotního pojištění se vypočítá pojistně matematickými metodami za použití stejných statistických dat a stejných pojistně technických parametrů jako při stanovení pojistného;

Vývoj technických rezerv pojišťoven, které jsou členem ČAP zobrazuje následující tabulka:

Vývoj technických rezerv ČAP (v mld.)	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Celkem	85.2	96.6	98.3	109.7	117.1	135	157.5	178.3	198.6
Životní pojištění	57.5	63.8	67.9	76.7	86.3	97.8	110.9	125.4	139.3
Neživotní pojištění	27.5	33.1	30.4	33	30.8	37.2	48.6	50.9	59.3

Při sledování vývoje technických rezerv je rychlejší nárůst u neživotního pojištění a to o 16.6% na 59.3 mld. Kč. U životního pojištění činila hodnota technických rezerv na konci roku 2004 139.3 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 11 mld. Kč. V souhrnu činily technické rezervy téměř 200 mld. Kč, přitom hranice 100 mld. byla poprvé překonána v roce 1998.

Vývoj technických rezerv dvou konkrétních pojišťoven je zachycen na následující tabulce, pro ilustraci jsem si zvolili pojišťovny Allianz a Kooperativu.

Přehled výše technických rezerv (v tis.)	2003	2004	2003	2004
	Kooperativa	Kooperativa	Allianz	Allianz
Celkem	14026079	20473821	8657232	9774842
Rezerva na nezasloužené pojistné	2348093	3110775	1074122	1111341
Rezerva pojistného životního pojištění	6004430	9011580	4062990	4555898
Rezerva na pojistné plnění	3913363	5913061	2574320	2957019
Rezerva na prémie a slevy	11870	147505	84448	78368
Vyrovnávací rezerva	406449	750000	853255	1067588
Rezerva pojistného neživotního pojištění		1695	8097	4628
Jiné rezervy	1242874	1539205		
Rezerva životního pojištění, je-li nositelem investiční	139002	16742	71490	338946

V této tabulce můžeme sledovat vývoj technických rezerv pojišťoven v letech 2003 a 2004. Pojišťovna Allianz nevytváří jako samostatnou položku rozvahy položku Jiné rezervy, výši této rezervy uvádí souhrnně v položce Vyrovnávací rezerva.

Finanční umístění rezerv

Skladba finančního umístění rezerv pojišťovny je předurčena zákonem o pojištění (39/2004 Sb.). Ten je navíc konkretizován vyhláškou Ministerstva financí (303/2004 Sb.), která k jednotlivým zákonem vyjmenovaným kategoriím povoleným pro investování stanovuje limity, tedy konkrétní maximální procento z technické rezervy, které může pojišťovna do daného instrumentu umístit.

Část průměrného stavu finančního umístění musí být uložena tak, aby byla zajištěna splnitelnost závazků vyplývajících z pojišťovací činnosti. Výši této části a způsob finančního

umístění si pojišťovna stanoví na základě charakteru provozované pojišťovací činnosti a musí být potvrzeny odpovědným pojistným matematikem.

Ve skladbě finančního umístění je pojišťovna povinna dodržet limity pro jednotlivé položky finanční skladby, které stanoví ministerstvo vyhláškou.

Na základě písemné žádosti může ministerstvo udělit pojišťovně omezený souhlas s jinou skladbou finančního umístění. Splnění těchto podmínek je pojišťovna nebo zajišťovna povinna doložit v žádosti.

Zásady finančního umístění:

- zásada bezpečnosti – určuje, že jednotlivé složky finančního umístění musí poskytovat záruku návratnosti vložených prostředků,
- zásada rentability – ukládá, aby jednotlivé složky finančního umístění zabezpečovaly výnos z jejich držby nebo zisk z jejich prodeje,
- zásada likvidity – znamená, že v závislosti na charakteru provozované pojišťovací činnosti musí být část finančního umístění aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy, uložena tak, aby tyto prostředky byly pohotově k dispozici k plynulé úhradě výplat pojistných plnění,
- zásada diverzifikace – znamená, že jednotlivé složky finančního umístění musí být rozloženy mezi větší počet právnických osob, mezi nimiž není vztah ovládané a ovládající osoby, ani osob, které jednájí ve shodě.

Skladba finančního umístění a limity (procento z technických rezerv)

- **dluhopisy:**
 - dluhopisy vydané státem EU, jeho centrální bankou, dluhopisy, za které převzal záruku stát EU (75 %),
 - Evropskou investiční bankou, Evropskou centrální bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj nebo Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj (75 %),
 - dluhopisy vydané bankami a obdobnými úvěrovými institucemi členských států (50 %),
 - kotované dluhopisy vydané obchodními společnostmi (20 %),
 - kotované komunální dluhopisy (20 %),
- **pokladniční poukázky (75 %),**
- **půjčky, úvěry a jiné pohledávky**
 - jejichž splnění je zajištěno bankovní zárukou (10 %, stejnému vypůjčovateli lze poskytnout půjčku maximálně do výše 5 % celkových technických rezerv),
 - půjčky pojištěným, kteří uzavřeli s pojišťovnou smlouvu na životní pojištění (5 %)
- **směnky**, jejichž splnění je zajištěno bankovním směnečným rukojemstvím nebo bankovním avalem (10 %),
- **nemovitosti** na území členských států (20 %, jedna nemovitost nesmí překročit 10 %),
- **hypoteční zástavní listy (50 %),**
- **kotované akcie (10 %),**
- **vklady (50 %, vklady u jedné banky nesmí překročit 20 %):**
vklady a vklady potvrzené vkladovým certifikátem, vkladním listem či jiným

obdobným dokumentem u bank, které mají povolení působit na území členských států jako banka,

- **předměty a díla umělecké kulturní hodnoty** oceněná nejméně 2 znalci, za podmínky jejich pojištění pro případ poškození, zničení, ztráty nebo odcizení u jiné pojišťovny (5 %),
- **cenné papíry** (20 %, cenné papíry vydané jedním emitentem nesmí překročit 5 %), cenné papíry vydané jednotkou kolektivního investování, zahraniční cenné papíry, s nimiž se obchoduje na regulovaném trhu členských států OECD,
- **pohledávky za zajišťovny** (50 %),
- **zajišťovací deriváty** (5 %);

aby je mohla pojišťovna použít, musí současně splnit následující podmínky:

1. usnadňují řízení investičních rizik pojišťovny nebo zajišťovny,
2. od vzniku zajišťovacího vztahu jsou písemně určeny zajišťované a zajišťovací nástroje, vymezena investiční rizika, která jsou předmětem investičního zajištění, a způsob zjišťování a doložení efektivnosti tohoto zajištění,
3. investiční zajištění je efektivní; pojišťovna nebo zajišťovna je povinna zjišťovat efektivnost investičního zajištění průběžně, bližší podmínky zjišťování efektivnosti investičního zajištění stanoví ministerstvo vyhláškou.

Skladba finančního umístění členů ČAP (v mld.)	2003	2004	2003	2004
	Hodnota		Podíl (v %)	
Celkem	215.8	249.7	100	100
Dluhopisy a ostatní cenné papíry	145.3	154.9	67.4	62
Depozita u finančních institucí	23.2	26.9	10.7	10.8
Nemovitosti	9.8	10.4	4.5	4.2
Podíl v ovládaných osobách	11.9	18.5	5.5	7.4
Ostatní	25.6	38.9	11.9	15.6

Investování technické rezervy - investiční portfolia pojišťoven

Pojišťovna	Skladba finančního umístění
Allianz	Konkrétní složení nedodala. ("Při skladbě portfolií se řídíme ustanoveními a paragrafy zákona o pojišťovnictví a vyhlášky ministerstva financí.")
Česká pojišťovna	Převážná část je investována do fixně úročených instrumentů s vysokým kreditním ohodnocením a doplňkovými nástroji jsou akciové a nemovitostní investice.
ČSOB Pojišťovna	Pozemky a stavby: 5,3 % Akcie: 2,1 % Dluhové cenné papíry: 85,3 % Depozita: 4,2 % Finanční umístění životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník(případ investičního životního pojištění): 3,1 %
Generali	Státní dluhopisy: 25,9 % Bankovní dluhopisy: 32,5 % Firemní dluhopisy: 5,7% Státní pokladniční poukázky: 1,1 % Komunální dluhopisy: 3,3 % Akcie: 7,3 % Depozita u bank: 3,2 % Dluhopisy EIB, EBRD a IBRD: 17,5 % Podílové listy: 3,4 % Půjčky pojištěným: 0,1 % Pozemky a stavby (nemovitosti): 0,41 % Akcie a ostatní cenné papíry s proměnlivým výnosem, ostatní podíly: 4,07 %
Pojišťovna České spořitelny	Dluhové cenné papíry: 82,67 % Finanční umístění v investičních sdruženích: 2,16 % Depozita u finančních institucí: 10,46 % Finanční umístění životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník(případ investičního životního pojištění): 0,23 %
Uniq	65 % do dluhopisů (státních, bankovních, vydaných obchodními společnostmi a komunálních), 25 % do termínovaných vkladů, 2 % do nemovitostí, 3 % do akciových podílů, 5 % do ostatního finančního umístění.
Kooperativa	Dluhopisy: 80 % Akcie: 2 % Podílové listy: 9 % Depozita: 5 %

Závěr

Technické rezervy se tvoří z přijatého pojistného a využívají se tehdy, když pojišťovna nemůže využít běžné příjmy na výplatu pojistných plnění v běžném období. Jiný charakter mají pojistné technické rezervy u rizikových a rezervotvorných pojištění, což vyplývá z rozdílného charakteru obou pojištění. U rezervotvorného pojištění se vytváří pojistně technická rezerva z celého přijatého pojistného a v technických rezervách se akumuluje pojistné pro nashromáždění potřebné částky na výplatu pojistného plnění. V rámci rizikových pojištění přichází do pojistně technických rezerv přiměřená část přijatého pojistného a rezervy vyrovnávají časové, místní a věcné výkyvy ve výplatách pojistných plnění.

Pojistně technické rezervy jsou úzce spjaty s hospodařením pojišťoven, jedná se o jeden ze základních nástrojů v rámci hospodaření pojišťoven. Bez využití technických rezerv by pojišťovny nemohly efektivně fungovat. Technické rezervy ve své podstatě zahrnují peněžní prostředky, které tvoří základ investičního portfolia pojišťoven.

Co se týká vývoje rezerv pojišťoven, zjistily jsme, že výše rezerv každým rokem narůstá a to rychleji u neživotních pojištění.

Myslíme si, že pojišťovny mají poměrně široké možnosti, kam investovat prostředky z technických rezerv.

Z konkrétních údajů týkajících se skladby finančního umístění rezerv vybraných pojišťoven jsme se dozvěděly, že převážná část je investována do dluhopisů.

Literatura

Monografie:

Čejková, V.- Nečas, S.- Řezáč, F. *Pojistná ekonomika*. 1.vydání Brno: Masarykova univerzita, 2003. 145 s. ISBN 80-21032-88-X.

Ducháčková, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2. vydání Praha: Econpress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.

Čejková, V.-Martinovičová, D. *Pojišťovnictví*. 1.vydání Brno: Masarykova univerzita, 2004. 158 s. ISBN 80-21035-25-0.

Zákony:

Zákon č. 39/2004 Sb., o pojišťovnictví

Internetové stránky:

Ministerstvo financí	www.mfcr.cz
Česká asociace pojistitelů	www.cap.cz
Finanční portál	www.penize.cz
Pojišťovna Kooperativa	www.koop.cz
Pojišťovna Allianz	www.allianz.cz